

ISSN 1817-3772



# ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК ДОНБАСУ

---

науковий журнал

---

**2021      № 1(63)**

**Київ – Старобільськ**

# Економічний вісник Донбасу Economic Herald of the Donbas

Науковий журнал № 1 (63) 2021

Заснований у 2004 році

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 14442-3413 ПР видано Міністерством юстиції України 14.08.2008 року, перереєстрований 20.02.2020 року – Свідоцтво КВ №24385-14225 ПР.

Журнал внесений до переліку наукових фахових видань України (економічні науки) Постановою Президії ВАК України від 14 жовтня 2009 р. № 1-05/4. Наказом МОН України від 14 травня 2020 року № 627 (Додаток 2) журнал включено до категорії «Б».

*Рекомендований до друку рішеннями Вчених рад*

Інституту економіки промисловості НАН України (протокол № 3 від 16.03.2021 р.)

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол № 7 від 26.03.2021 р.)

Журнал індексується українською загальнодержавною реферативною базою даних "Україніка наукова"

(угода про інформаційну співпрацю №30-05 від 30.03.2005 р.).

Видання індексується вільно доступною системою GoogleScholar.

У 2016 році журнал включено до наукометричної бази Research Bible (Токіо, Японія).

Статті видання індексуються в наукометричній базі IndexCopernicus (Польща) з 2015 р.

## **Засновники:**

Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка",  
Інститут економіки промисловості Національної академії наук України

## **Міжнародна наукова рада**

Голова Ради – Амоша О. І., академік НАН України, доктор економічних наук, професор,  
директор Інституту економіки промисловості НАН України (Україна);

Савченко С. В., доктор педагогічних наук, професор, ректор Луганського національного  
університету імені Тараса Шевченка (Україна);

Пономаренко В. С., доктор економічних наук, професор, ректор Харківського національного  
економічного університету ім. С. Кузнеця (Україна);

Иван Марчевски, PhD (Economics), доцент, професор Господарської академії ім. Д. А. Ценова (Болгарія);

Шимов В. М., доктор економічних наук, професор Білоруського державного економічного університету (Білорусь);

Вольчик В. В., доктор економічних наук, професор Південного Федерального університету (Росія);

Павлов К. В., доктор економічних наук, професор Іжевського державного університету (Росія);

Фатеев В. С., доктор економічних наук, професор Гродненського державного університету (Білорусь);

Краузе Г., DrHab (Technique), президент Міжнародного центру науки і техніки (Німеччина);

Хагеманн Н., PhD (Economics), Центр дослідження навколишнього середовища ім. Гельмгольца (Німеччина);

Данило Лучес, PhD (Sociology), професор, Західний Університет Тимішоари (Румунія);

Богдан Надолу, PhD (Sociology), професор, Західний Університет Тимішоари (Румунія);

Кушнірович Н. О., PhD (Economics), доцент, Академічний центр Рупшін (Ізраїль);

Столяров В. Ф., доктор економічних наук, професор, ректор Буковинського університету (Україна)

## **Редакційна колегія:**

### **Головний редактор**

Трушкіна Н. В., кандидат економічних наук

### **Заступник головного редактора**

Чеботарьов В. А., доктор економічних наук, професор

### **Відповідальний секретар**

Чеботарьова Н. М., кандидат економічних наук, доцент

### **Члени колегії:**

Александров І. О., доктор економічних наук, професор

Булєєв І. П., доктор економічних наук, професор

Глінковська-Краузе Б., DrHab (Management), доцент, Лодзький університет (Лодзь, Республіка Польща);

Джвігол Х., DrHab (Economics), професор, Сілезький технологічний університет (Глівіце, Республіка Польща);

Драчук Ю. З., доктор економічних наук, професор

Дубницький В. І., доктор економічних наук, професор

Квілінський О., доктор економічних наук, професор, Лондонська академія науки і бізнесу (Лондон, Англія)

Колосов А. М., доктор економічних наук, професор

Ляшенко В. І., доктор економічних наук, професор

Макогон Ю. В., доктор економічних наук, професор

Омельяненко В. А., кандидат економічних наук, доцент

Осадча Н. В., доктор економічних наук, доцент

Пушак Я. Я., доктор економічних наук, професор

Хандій О. О., кандидат економічних наук, доцент

Чеботарьов С. В., кандидат економічних наук

Шевцова Г. З., доктор економічних наук, доцент

E-mail: slaval.aenu@gmail.com

[http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc\\_Gum/Evd/index.html](http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evd/index.html)

<http://evd.luguniv.edu.ua/index.php/evd>

<http://www.evd-journal.org/>

© Інститут економіки промисловості Національної академії наук України, 2021

© ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка", 2021

© Акіндєєв Д. В., Ляшенко В. І., дизайн обкладинки, 2021

# ЗМІСТ

## НАУКОВІ СТАТТІ

### Соціально-економічні проблеми Донбасу

1. **Ляшенко В. І., Толмачова Г. Ф.** Підтримка бізнесу щодо дотримання екологічних вимог в умовах критичного стану довкілля Донбасу ..... 4

### Міжнародна та регіональна економіка

2. **Осадча Н. В.** Концептуальні засади реалізації та вдосконалення експортної стратегії Дніпропетровської області.....14
3. **Павлов К. В., Асадулліна Н. Р.** Моделирование социально-экономических факторов и тенденций в условиях новых патологических вызовов и процессов цифровизации (на примере Республики Узбекистан).....26

### Маркетинг і логістика

4. **Макаренко М. В., Просянок В. В., Шайхатдінов А. З.** Дослідження чинників конкурентоспроможності портів ЄС.....31
5. **Булєєв І. П., Брюховецька Н. Ю., Чорна О. А.** Модернізація промисловості шляхом імпортозаміщення та локалізації виробництва у машинобудуванні .....37
6. **Володін С. А.** Кластерна модель виробництва насіннєвого матеріалу вітчизняних сортів картоплі на безвірусній основі.....52
7. **Пушак Г. І., Трушкіна Н. В.** Обґрунтування доцільності створення транспортно-логістичного кластеру в Карпатському економічному районі .....61
8. **Чеботарьов Є. В.** Національна ділова культура України і профіль українського маркетолога.....78
9. **Гусаков С. В., Кравченко А. В.** Обґрунтування ролі та значення судноплавства на короткі дистанції для розвитку портів .....84
10. **Рябчук В. В., Калініна Г. Г.** Конкурентоспроможність та стратегічне позиціонування морських портів .....90

### Менеджмент

11. **Фоміченко І. П., Белікова О. Ю., Баркова С. О., Баштовий В. П.** Особливості стратегічного управління розвитком промислових підприємств .....95

### Менеджмент інновацій

12. **Падерін І. Д., Горященко Ю. Г.** Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва.....103
13. **Олексенко Л. В.** Розвиток інфраструктури національної інноваційної системи .....108
14. **Дяченко Н. П., Дяченко В. С.** Аналіз основних тенденцій розвитку сфери інноваційної діяльності в Україні .....123
15. **Лепа В. В., Прогнімак О. Д.** Проблеми утилізації доменних шлаків у контексті переходу до циркулярної економіки .....129

### Менеджмент персоналу

16. **Борецька Н. П., Крапівіна Г. О.** Подолання бідності у світі та в Україні: сучасний стан (на прикладі НФЗ «волонтерство» та «волонтуризм»).....146
17. **Хандій О. О., Крамчанінова М. Д.** Стратегічні напрями забезпечення економічного розвитку у сфері торговельних можливостей України на світових ринках.....154
18. **Болотіна Є. В., Шубна О. В., Бившева Л. О., Колесникова Г. М.** Проблеми розвитку пенсійного забезпечення в Україні в контексті соціального захисту .....162
19. **Островська Г. Й.** Ефективне використання інтелектуального потенціалу як пріоритет забезпечення економічного розвитку .....171

### Цифрова економіка та інформаційні технології

20. **Сімаков К. І., Валіна В. Г., Лауніконіс В. П., Будовій М. Ю.** Особливості державного управління в умовах цифрової трансформації України .....179

### ДИСКУСІЙНИЙ КЛУБ

21. **Амоша О. І., Залознова Ю. С., Новікова О. Ф., Брюховецька Н. Ю., Булєєв І. П., Ляшенко В. І., Шевцова Г. З., Вишневський О. С., Панькова О. В., Петрова І. П., Солдак М. О., Череватський Д. Ю., Касперович О. Ю., Бородіна О. А., Швець Н. В., Ляшенко А. Ю., Столяров В. Ф.** Пропозиції та зауваження до проекту Концепції економічного розвитку Донецької та Луганської областей .....186
22. **Столяров В. Ф.** Державне регулювання соціально-економічного відновлення Українського Донбасу (*мемуарно-аналітичний огляд альтернативних варіантів державних рішень, прийнятих у 1991-2020 рр.*). Частина 2. Стратегічне соціальне планування унітарної держави в умовах впровадження бюджетного федералізму .....197
23. **Макогон Ю. В.** На изломах времён... Моя летопись полувека. Эссе. Часть первая.....220

### НАШІ ЮВІЛЯРИ

24. **Чеботарьов В. А.** На гребні економічної освітньої, наукової та виховної роботи .....233
25. **ШЛЯХАМИ ОСВІТЯНСЬКОГО ОЛІМПУ!**  
Співзасновнику журналу – Луганському національному університету імені Тараса Шевченка – 100 років!.....238

Інститут економіки промисловості  
Національної академії наук України

Державний заклад  
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

# Економічний вісник Донбасу

## № 1 (63) 2021

Підп. до друку 16.03.2020 р.  
Формат 60x84 1/8. Папір офсет.  
Гарнітура Times New Roman.  
Друк ризографічний.  
Обл.-вид. арк. 28,3. Ум. друк. арк. 26,3.  
Наклад 350 прим. Зам. № 1493.  
Ціна вільна.

### *Виготовлювач*

**Відділ інформатизації наукової діяльності  
Інституту економіки промисловості НАН України**  
вул. Марії Капніст, 2, м. Київ, 03057  
Тел.: (050) 476 55 63  
E-mail: slaval.aenu@gmail.com

### *Надруковано*

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки  
«Полтавський університет економіки і торгівлі»**  
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; тел.: (0532) 50-24-81  
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3827 від 08.07.2010 р.